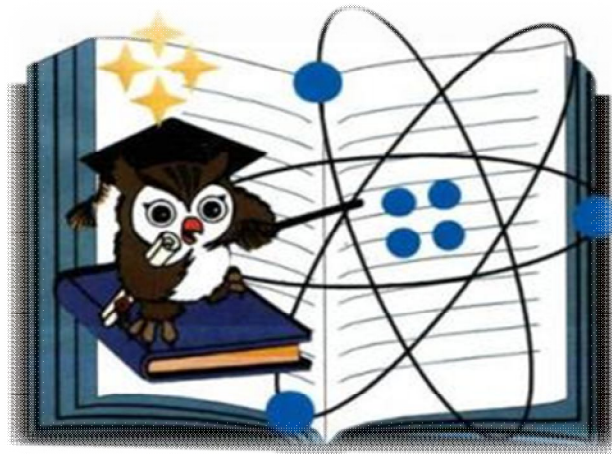

**Картки для усних
вправ з теми:
«Раціональні числа»
6 клас**

Підготувала: Лукашова К.В. — вчитель математики

Посібник призначений для вчителів математики. У даному посібнику розміщені картки для усного опитування учнів 6 класу з теми: «Раціональні числа» та методичні рекомендації щодо їх використання на уроках.

ЗМІСТ

1. Усні вправи — один із засобів формування усних обчислювальних навиків учнів 4
2. Методичні рекомендації щодо використання карток для усних вправ 6
3. Картки для усних вправ 7
4. ЛІТЕРАТУРА 19

Усні вправи — один із засобів формування усних обчислювальних навиків учнів

Усні вправи — один із засобів формування усних обчислювальних навиків. Саме під час усної роботи учень ефективно вчиться встановлювати зв'язки між об'єктами, явищами, порівнювати, узагальнювати їх, розвиває пам'ять, мову, увагу, швидкість реакції, разом з цим розвиває і гнучкість мислення, вчиться контролювати свої міркування. Усний рахунок активізує розумову діяльність учнів.

Використання усних вправ на уроці математики допомагає вчителю, по-перше, змінити вид діяльності учня з однієї на іншу, по-друге, підготувати учнів до вивчення нової теми, по-третє, в усні вправи можна включити завдання на повторення і узагальнення пройденого матеріалу, по-четверте, вони розвивають інтелект учнів. За допомогою усних вправ досягається одне з найважливіших завдань навчання школярів математиці — формування у них обчислювальних навиків, основою яких є усвідомлене і міцне засвоєння прийомів усних і письмових обчислень.

Застосування усних вправ на уроках математики має деякі особливості:

- усні вправи сприяють підвищенню загального рівня математичної освіти і свідомому засвоєнню шкільного курсу;
- усні вправи розвивають у учнів навик швидко виділяти з відомих ним законів, формул, теорем ті, які слід застосувати для вирішення запропонованих або виниклих в практиці завдань, розрахунків і обчислень;
- усні вправи сприяють розвитку пам'яті, розвивають здатність зорового сприйняття математичних фактів, удосконалюють просторову уяву.

Враховуючи вище сказане, бачимо, що виконання усних вправ треба використовувати на кожному уроці: під час перевірки домашнього завдання, актуалізації знань із нового матеріалу, фронтального опитування, планового, тематичного обліку знань, а також під час контролю.

Методичні рекомендації щодо використання карток для усних вправ

Під час вивчення теми «Раціональні числа» у 6 класі пропоную використовувати картки для усних вправ. Розроблені картки призначені для використання на таких етапах уроку як активізація пізнавальної діяльності та актуалізація опорних знань. Одна картка призначена для використання на одному уроці. В зв'язку з цим всі учні отримують однакові завдання. Перед виконанням завдання учням необхідно здійснити в зошиті запис «Усний рахунок». Після виконання усних обчислень школярі записують навпроти нього свій результат. По завершенні виконання усної вправи вчителем здійснюється фронтальне опитування результатів, а учні мають змогу здійснити самоперевірку.

Картки для усних вправ

— Додатні та від'ємні числа —

Картка №1

Виберіть тільки додатні числа та знайдіть їх суму.

118; 12; -64; 17; -242; -34; $\frac{1}{2}$;

-18; 0,5; 7; -16; 0,75; $-1\frac{5}{7}$; 0.

Картка №2

Виберіть тільки додатні числа та знайдіть їх суму.

122; 32; -75; 12; -231; -37; $\frac{1}{5}$;

-16; 0,8; 9; 0; 1,25; $-3\frac{2}{5}$; -14.

Картка №3

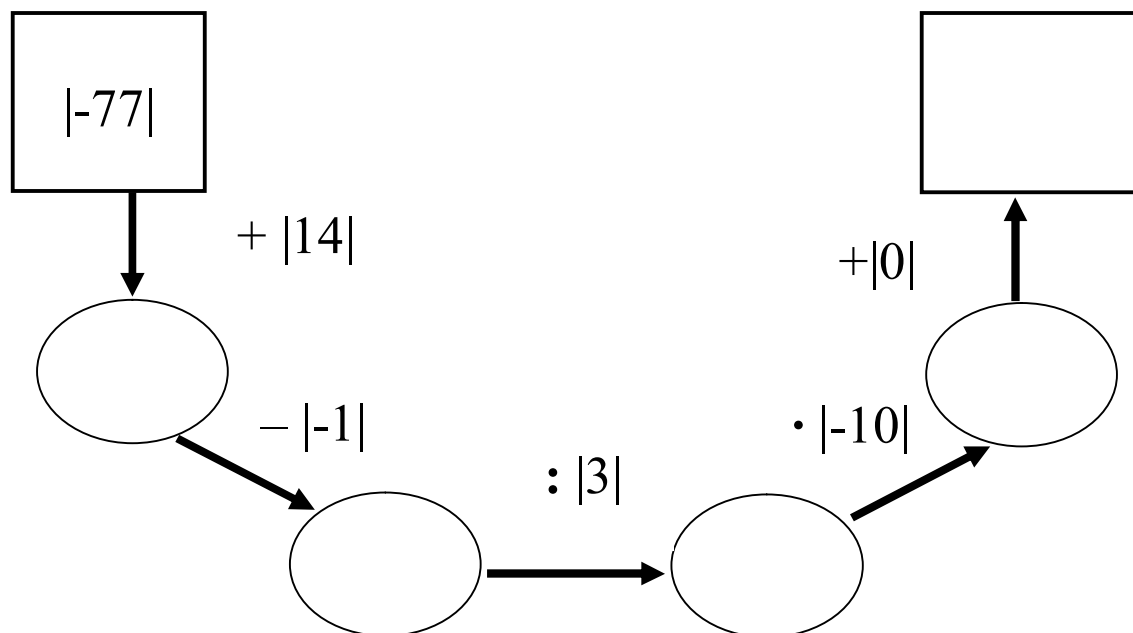
Виберіть тільки додатні числа та знайдіть їх суму.

864; 11; -94; 13; -942; -78; $\frac{1}{4}$;

-17; 0,75; 0; -95; 3,15; $-7\frac{3}{7}$; 76.

Картка №4

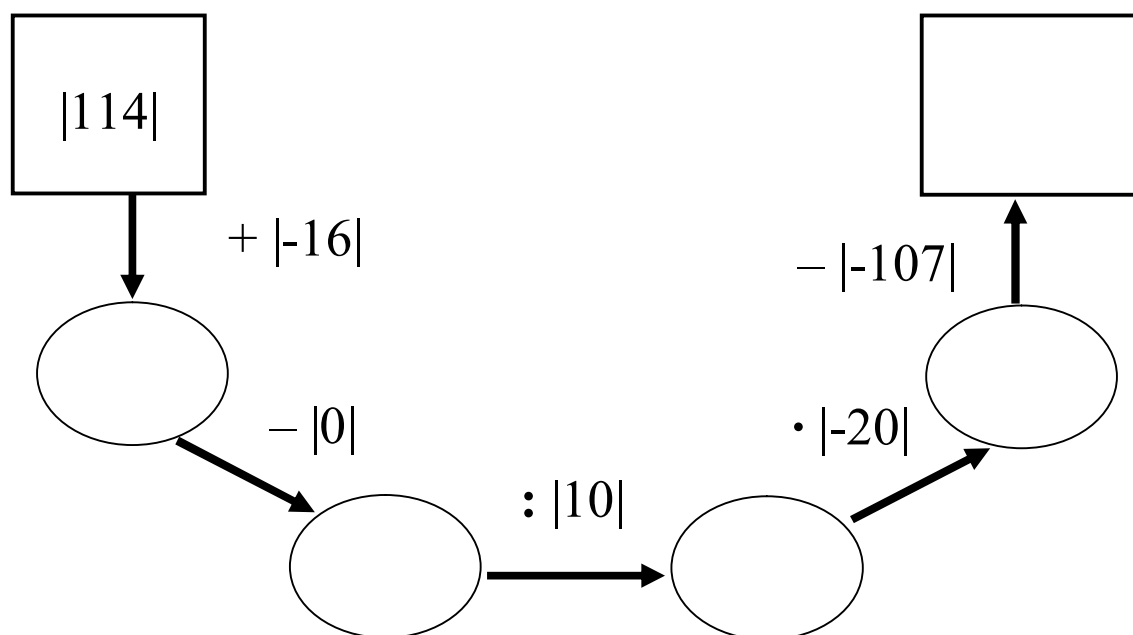
Виконайте обчислення ланцюжком.

Картка №5

Виконайте обчислення ланцюжком.

Картка №6

Впорядкувати числа в порядку зростання, прочитавши шифр (порода черепахи).

7,5   -3,8   17   0 $-2\frac{1}{2}$ -1,5 $1\frac{5}{6}$ -32

К   Р   С   Н   І   О   І   Т

Картка №7

Впорядкувати числа в порядку спадання, прочитавши шифр (порода черепахи).

-57   12 $-3\frac{1}{6}$ -5,7   6,7   0 $17\frac{1}{2}$ $3\frac{1}{6}$

А   А   А   Х   Т   М   М   А

Картка №8

Впорядкувати числа в порядку спадання, прочитавши шифр (порода черепахи).

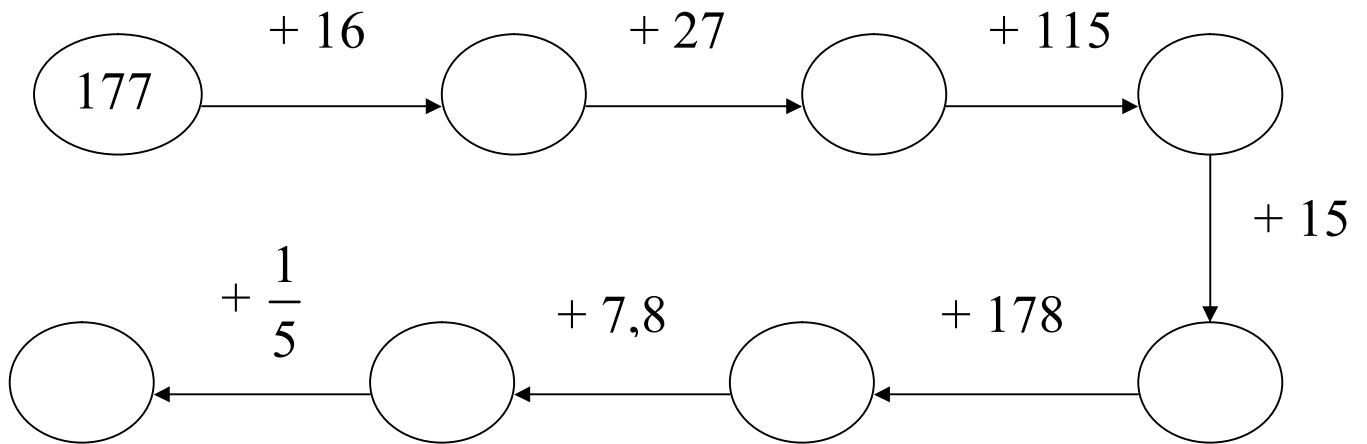
-93   14 $-2\frac{1}{6}$ -7,7   7,7   0 $16\frac{1}{3}$ $5\frac{1}{6}$

А   А   А   Х   Т   М   М   А

— Додавання додатних чисел —

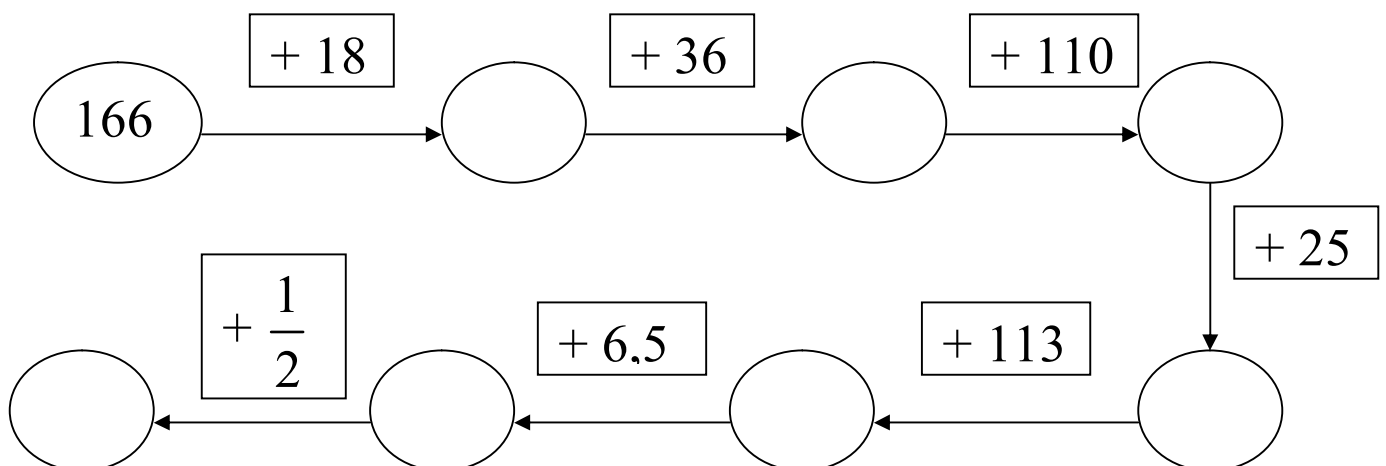
Картка №9

Виконайте обчислення ланцюжком.

Картка №10

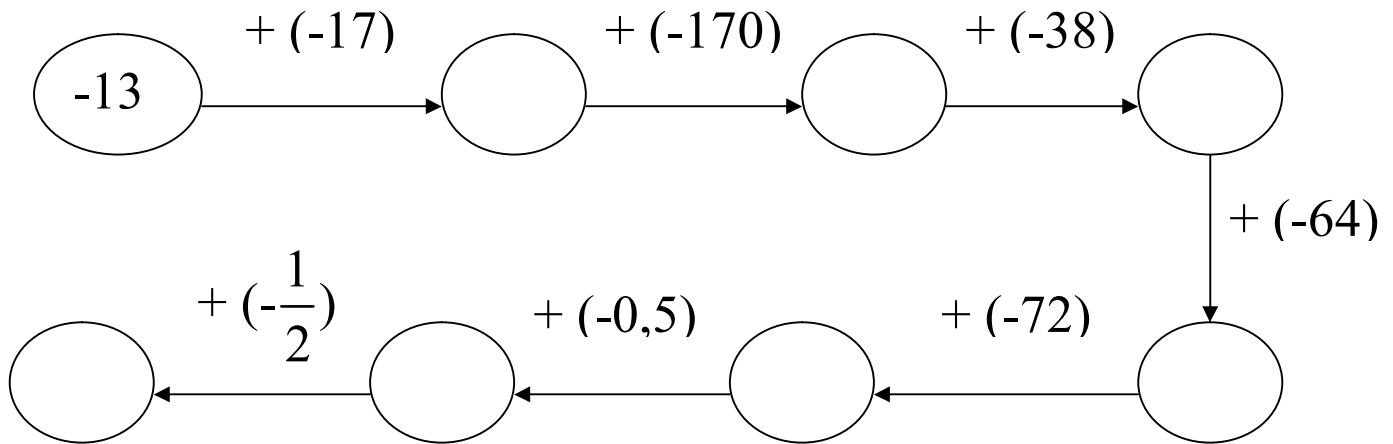
Виконайте обчислення ланцюжком.

— Додавання від'ємних чисел —

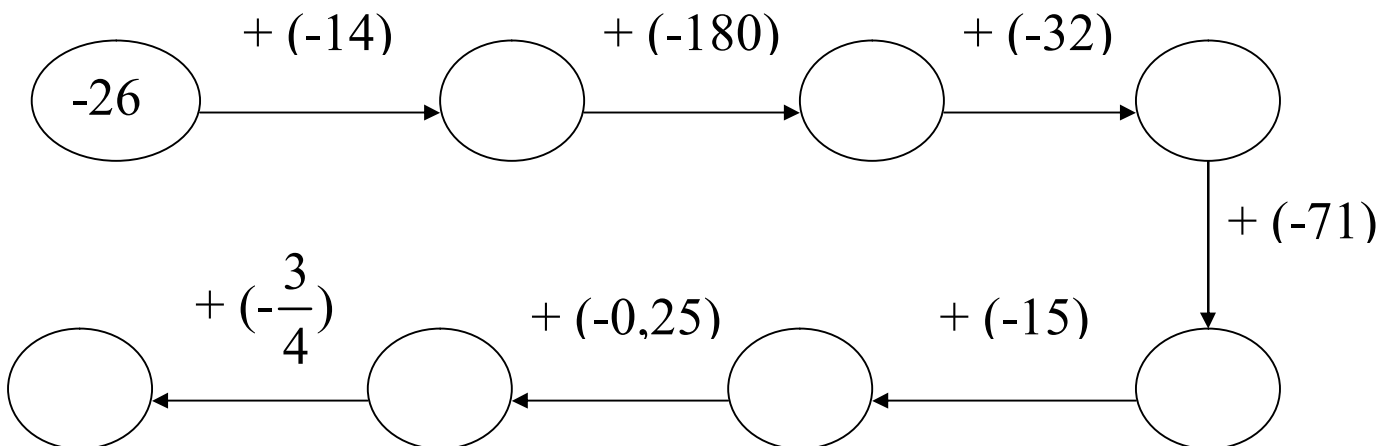
Картка №11

Виконайте обчислення ланцюжком.

Картка №12

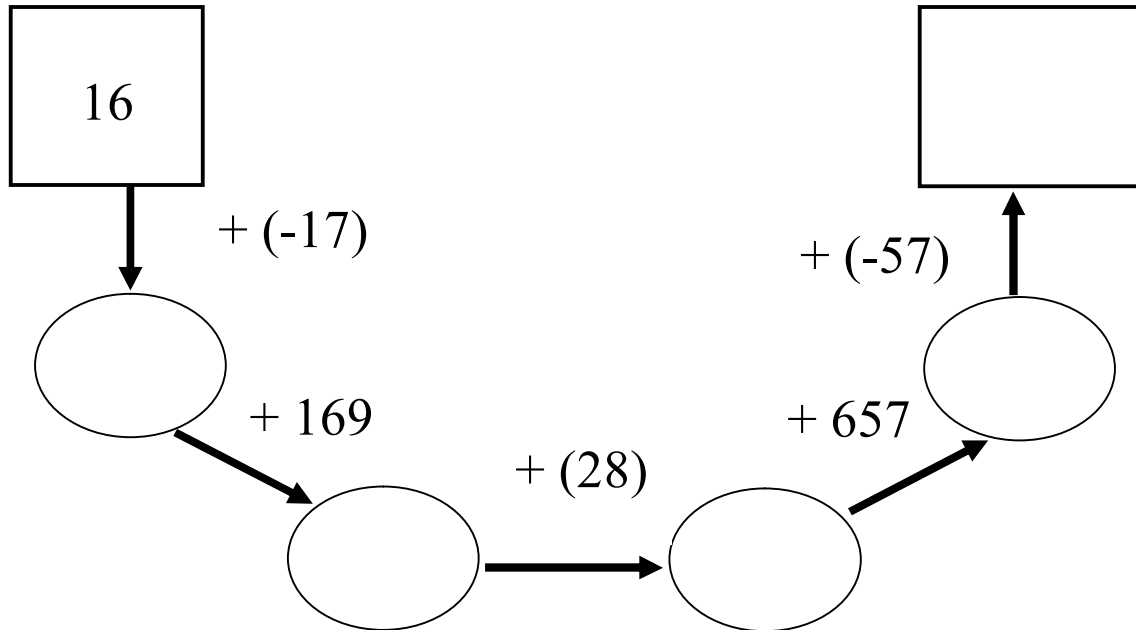
Виконайте обчислення ланцюжком.

— Додавання чисел з різними знаками —

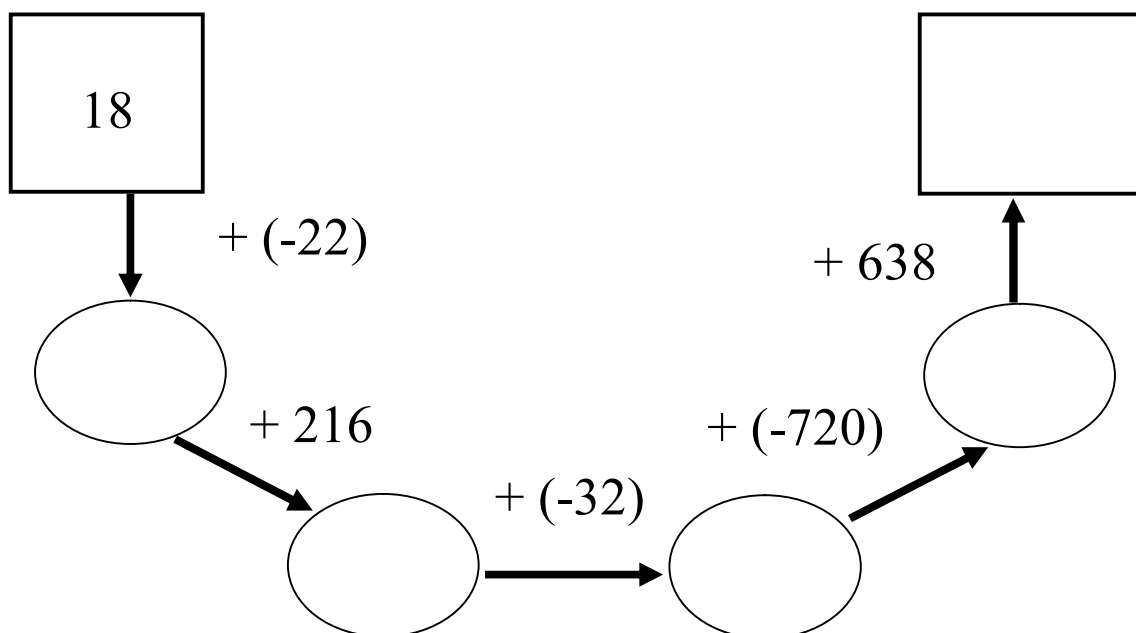
Картка №13

Виконайте обчислення ланцюжком.

Картка №14

Виконайте обчислення ланцюжком.

Картка №15

Виконайте додавання, обираючи зручний спосіб обчислення.

$$- 9 + (-23) + 16 + (-7) + 8 + (-5) + 17$$

Картка №16

Виконайте додавання, обираючи зручний спосіб обчислення.

$$- 5,84 + 9,77 + (-6,77) + 5,84 + (-13) + 6,5$$

Картка №17

Виконайте додавання, обираючи зручний спосіб обчислення.

$$- 8,34 + (-6,88) + 8,34 + 9,88 + (-16) + 14$$

Картка №18

Виконайте додавання, обираючи зручний спосіб обчислення.

$$2,8 + (-3,7) + 6,8 + (-0,9) + 1,1 + (-1,9)$$

— Віднімання раціональних чисел —

Картка №19

Виконайте віднімання.

1) $-14,8 - (-8,12)$

3) $16,7 - (-8,9)$

2) $-13,6 - 14,4$

4) $7,2 - 8,9$

Картка №20

Виконайте віднімання.

1) $-5,3 - (-18,19)$

3) $13,4 - (-3,7)$

2) $-18,4 - 10,6$

4) $4,8 - 8,9$

— Зведення подібних доданків —

Картка №21

Зведіть подібні доданки

$$8x - 17x - 19x + 21x$$

$$2,6a - 5,4a - a + 2a$$

Картка №22

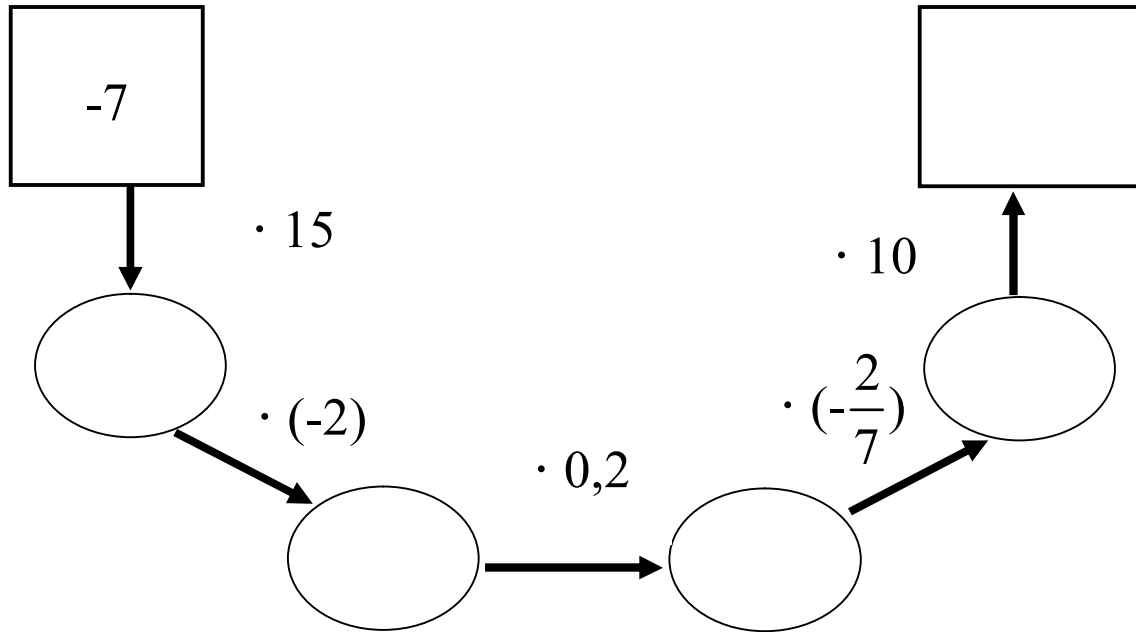
Зведіть подібні доданки

$$9x + 12x - 41x - 17x$$

$$-5,6a + 4,8a + 8,2a - 9,1a$$

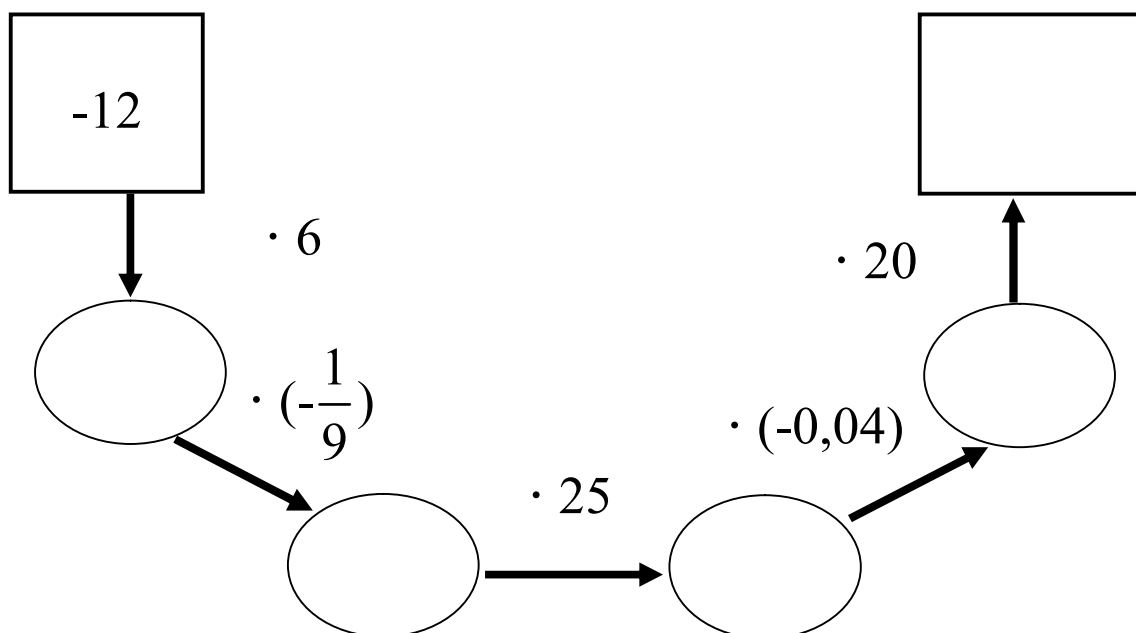
Картка №23

Виконайте обчислення ланцюжком.

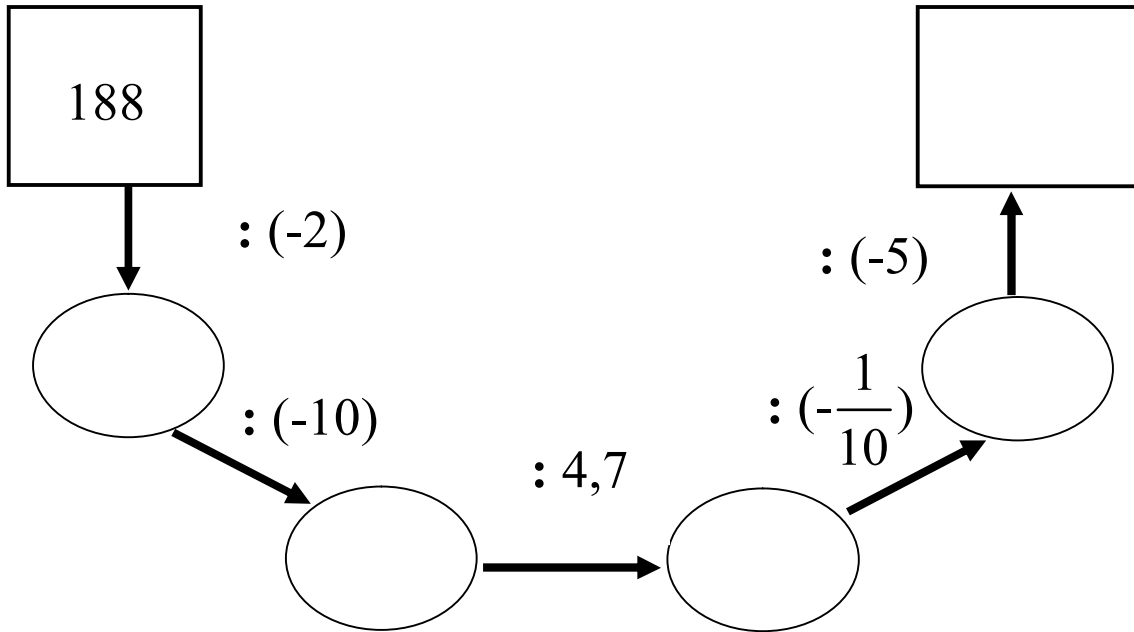
Картка №24

Виконайте обчислення ланцюжком.

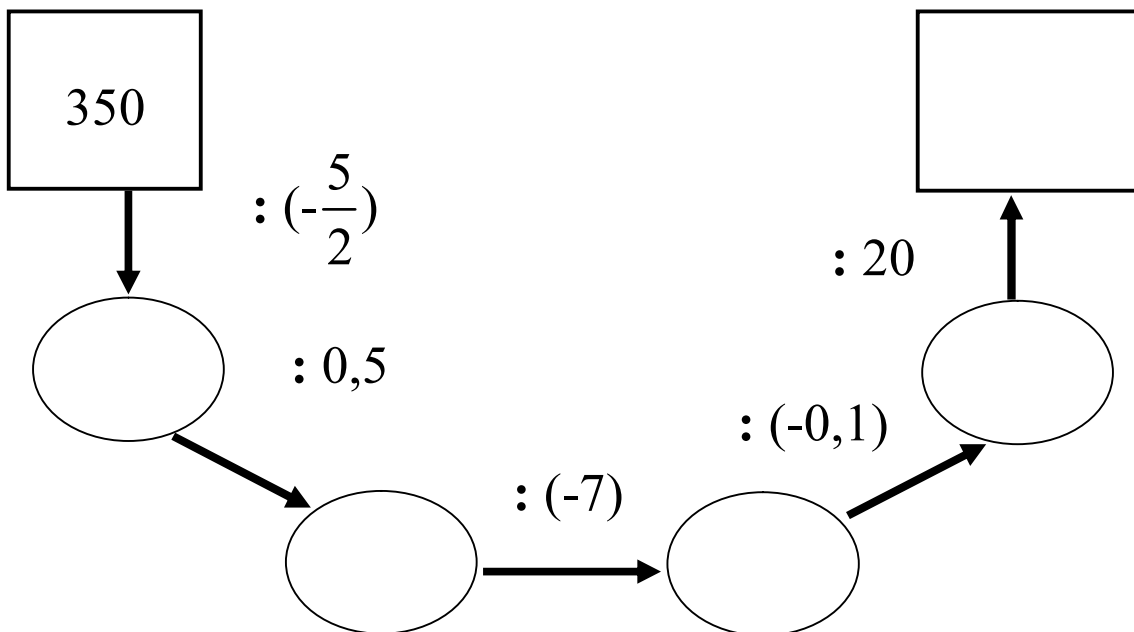
Картка №25

Виконайте обчислення ланцюжком.

Картка №26

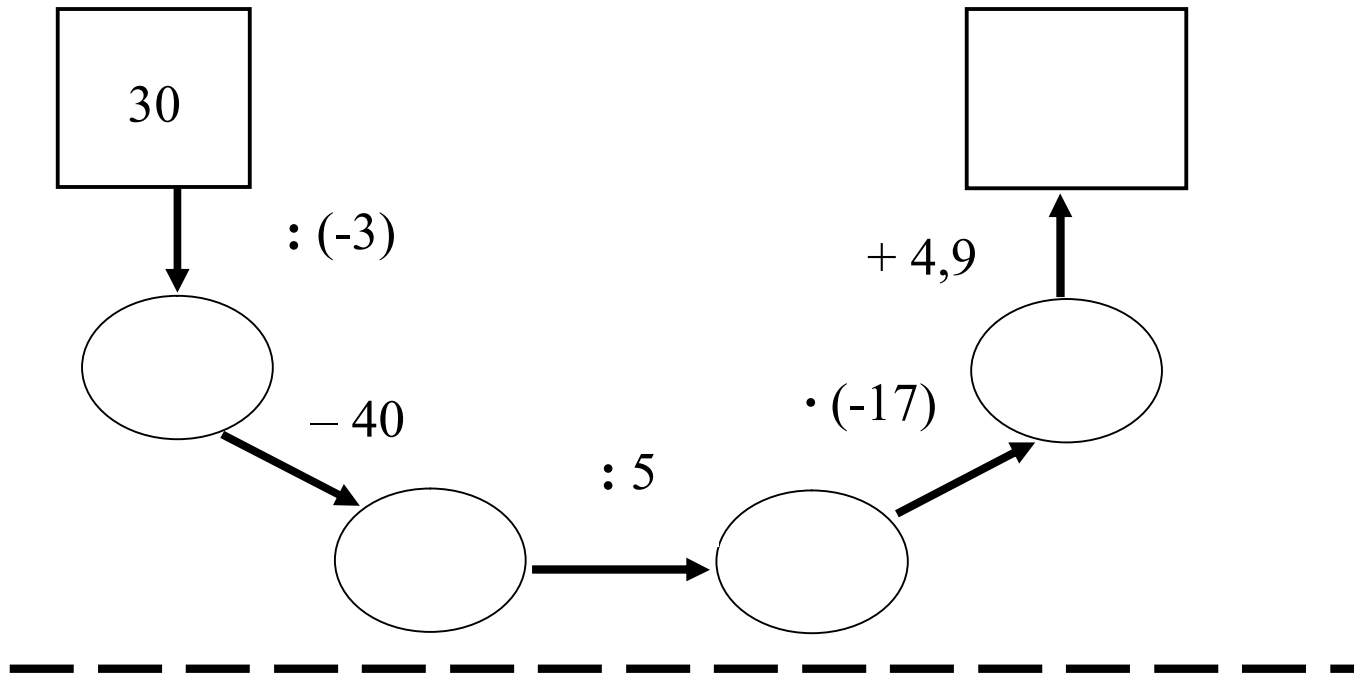
Виконайте обчислення ланцюжком.

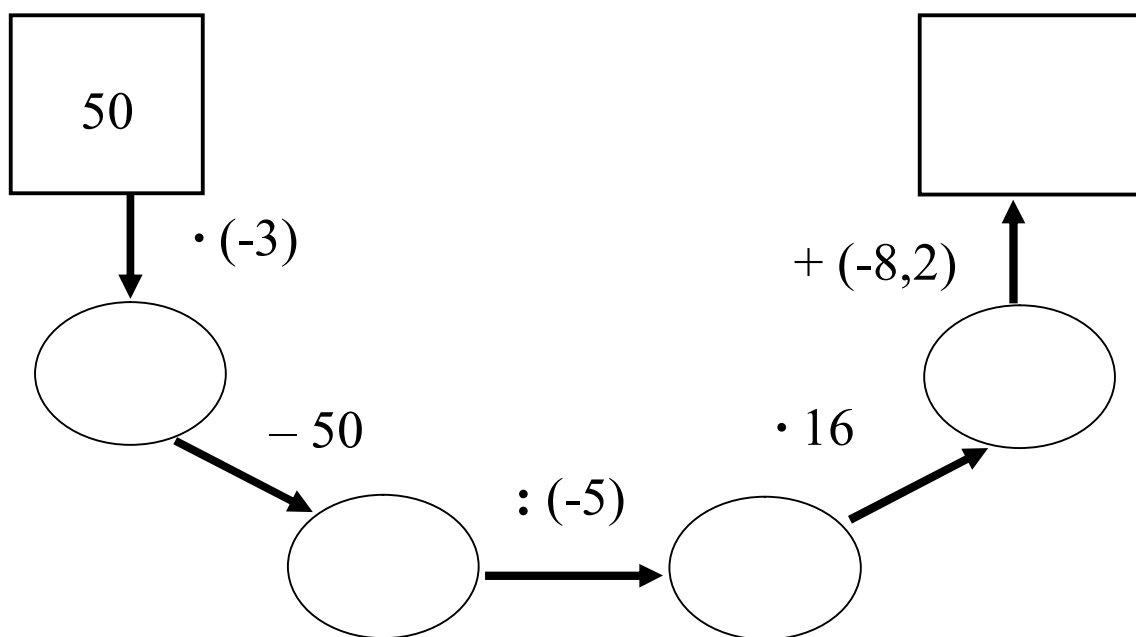
Картка №27

Виконайте обчислення

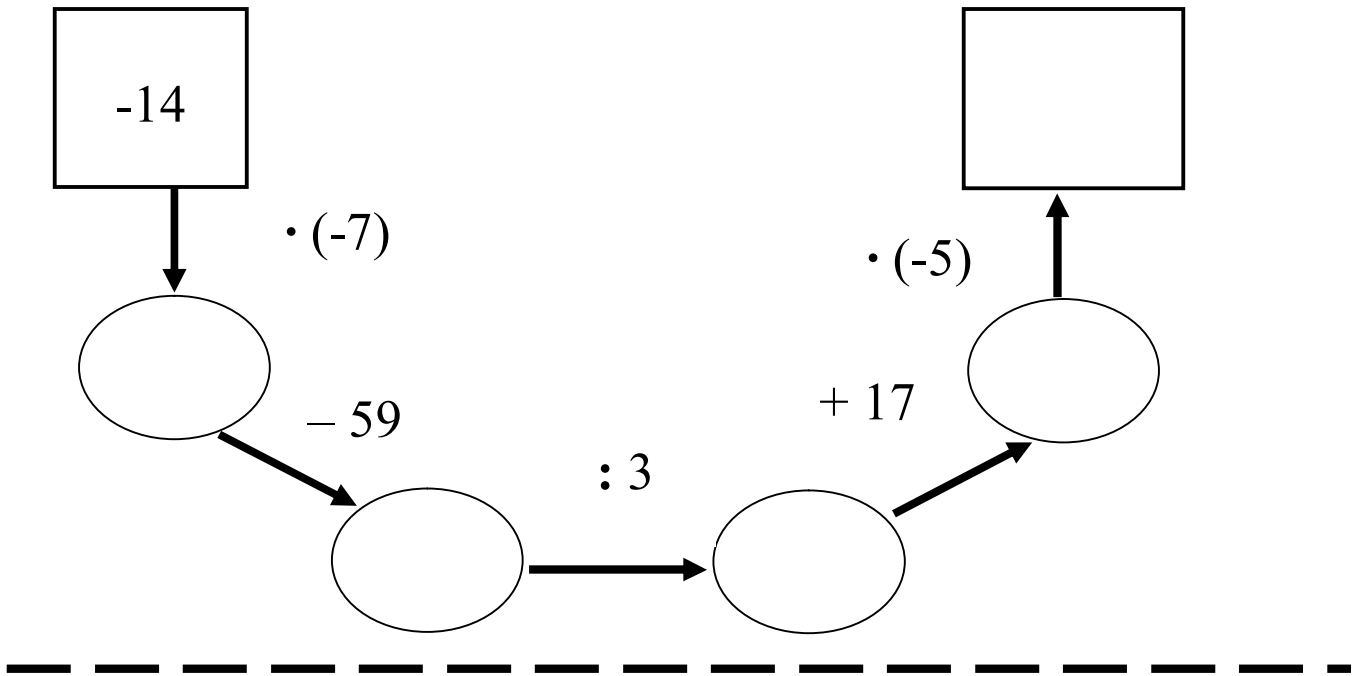
Картка №28

Виконайте обчислення.

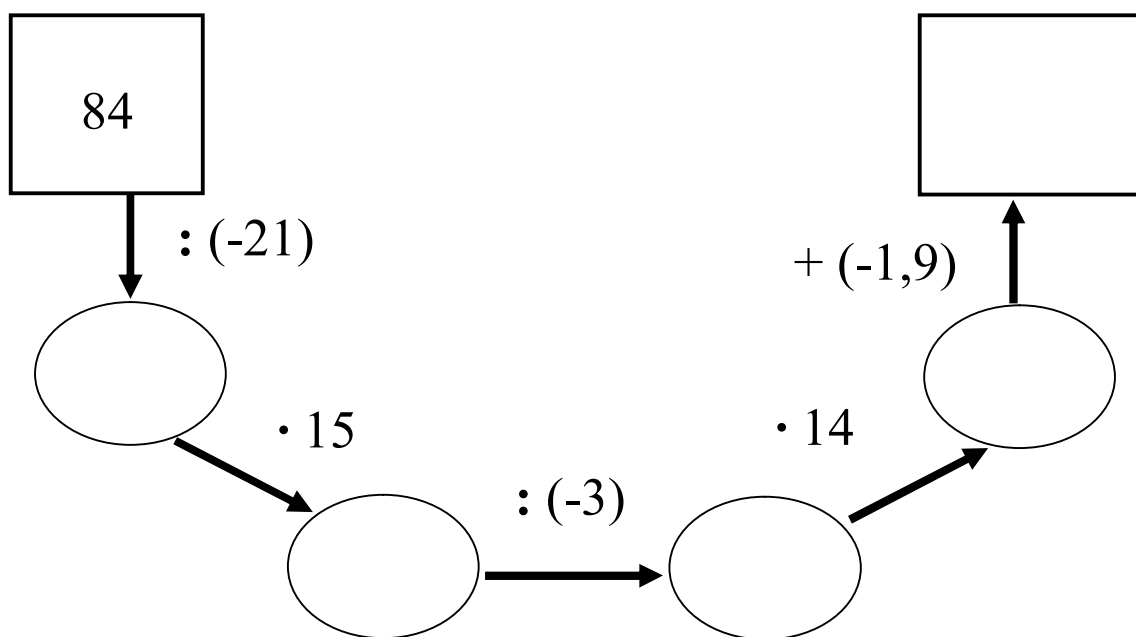
Картка №29

Виконайте обчислення

Картка №30

Виконайте обчислення.

ЛІТЕРАТУРА

1. З. І. Слєпкань Методика викладання математики — Тернопіль: Підручники і посібники, 2006
2. А. Г. Мерзляк, В. Б. Полонський Збірник задач і завдань для тематичного оцінювання з математики для 6 класу — Харків: Гімназія, 2009
3. Г. П. Бєвз Математика: 6 клас/ Підручник для учнів 6 класу — Київ: Генеза, 2006

